

U S T A W A

z dnia

o emeryturach kapitałowych¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) rodzaje świadczeń pieniężnych wypłacanych ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych, zwanych dalej „emeryturami kapitałowymi”;
- 2) zasady nabywania prawa do emerytur kapitałowych;
- 3) zasady i tryb przyznawania emerytur kapitałowych;
- 4) zasady ustalania wysokości i wypłaty emerytur kapitałowych.

Art. 2. W zakresie ustalania wysokości emerytur kapitałowych ustawa stoi na gruncie równego traktowania wszystkich ubezpieczonych bez względu na płeć, stan zdrowia, stan cywilny lub rodzinny.

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) emerytura z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – emerytura, do której Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił prawo na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.²⁾);

- 2) fundusz dożywotnich emerytur kapitałowych – fundusz w rozumieniu przepisów o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych;
- 3) fundusz emerytalny – fundusz, o którym mowa w art. 55 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.³⁾);
- 4) Fundusz Ubezpieczeń Społecznych – Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, o którym mowa w art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 5) kwota dodatku pielęgnacyjnego – kwota, o której mowa w art. 75 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 6) oferta dożywotniej emerytury kapitałowej – obowiązująca w danym kwartale oferta dożywotniej emerytury kapitałowej w rozumieniu przepisów o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych;
- 7) renta z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – renta z tytułu niezdolności do pracy lub renta rodzinna, do której prawo ustalił Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 8) składka – środki otrzymane z rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego;
- 9) zakład emerytalny – zakład emerytalny w rozumieniu przepisów o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych;

10) zestawienie ofert dożywotnich emerytur kapitałowych – obowiązujące w danym kwartale zestawienie ofert dożywotnich emerytur kapitałowych w rozumieniu przepisów o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych.

Art. 4. Emerytury kapitałowe przysługują w ramach ubezpieczenia emerytalnego, o którym mowa w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.

Art. 5. Emerytury kapitałowe przysługują osobom mającym ustalone prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 6. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do emerytur kapitałowych stosuje się odpowiednio:

- 1) art. 2a, art. 80 pkt 1 – 4, art. 82, art. 83, art. 84 ust. 1, 4, 4a, 6 – 8e i 11 oraz art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 2) art. 114, art. 115, art. 116 ust. 1b i 2, art. 118, art. 121, art. 122 ust. 1, art. 128, art. 129, art. 130, art. 132 i art. 133 – 144 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozdział 2

Rodzaje emerytur kapitałowych i zasady nabywania prawa do tych emerytur

Art. 7. 1. Ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych przysługuje emerytura kapitałowa w postaci:

- 1) okresowej emerytury kapitałowej lub
- 2) dożywotniej emerytury kapitałowej.

2. Okresowa emerytura kapitałowa przysługuje członkowi otwartego funduszu emerytalnego do ukończenia 65 roku życia.

3. Dożywotnia emerytura kapitałowa przysługuje członkowi otwartego funduszu emerytalnego dożywotnio po ukończeniu 65 roku życia.

Art. 8. Członek otwartego funduszu emerytalnego nabywa prawo do okresowej emerytury kapitałowej, jeżeli:

- 1) ukończył 60 lat;
- 2) kwota środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego, ustalona na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o ustalenie prawa do emerytury, jest równa lub wyższa od dwudziestokrotności kwoty dodatku pielęgnacyjnego.

Art. 9. 1. Prawo do okresowej emerytury kapitałowej wygasa:

- 1) w przypadku śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego;
- 2) z upływem ostatniego dnia miesiąca, w którym członek otwartego funduszu emerytalnego ukończy 65 rok życia;
- 3) w przypadku wyczerpania środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym.

2. Otwarty fundusz emerytalny niezwłocznie informuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych o wystąpieniu przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 3.

Art. 10. 1. Członek otwartego funduszu emerytalnego nabywa prawo do dożywotniej emerytury kapitałowej, jeżeli:

- 1) ukończył 65 lat;
- 2) kwota hipotetycznej emerytury kapitałowej jest równa lub wyższa niż 50 % kwoty dodatku pielęgnacyjnego.

2. Kwota hipotetycznej emerytury kapitałowej stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia składki przez średnie dalsze trwanie życia, o którym mowa w art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 11. 1. W przypadku gdy członek otwartego funduszu emerytalnego nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 8 pkt 2 albo art. 10 ust. 1 pkt 2, otwarty fundusz emerytalny przekazuje środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego do funduszu emerytalnego.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, są ewidencjonowane na koncie ubezpieczonego jako składka na ubezpieczenie emerytalne, na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o ustalenie prawa do emerytury.

3. Środki, o których mowa w ust. 2, powiększają kwotę składek stanowiącą podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ust. 1 lub art. 24a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

4. Ewidencji składek na koncie ubezpieczonego dokonuje się po ich wpływie do funduszu emerytalnego.

Rozdział 3

Zasady i tryb przyznawania emerytur kapitałowych

Art. 12. 1. Prawo do emerytury kapitałowej i jej wysokość ustala Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w drodze decyzji, na podstawie wniosku o ustalenie prawa do emerytury złożonego przez członka otwartego funduszu emerytalnego.

2. Złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, oznacza jednocześnie złożenie wniosku o ustalenie prawa do emerytury, o której mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, i emeryturę kapitałową.

Art. 13. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia otwarty fundusz emerytalny o złożeniu przez członka otwartego funduszu emerytalnego wniosku o ustalenie prawa do okresowej emerytury kapitałowej.

2. Otwarty fundusz emerytalny informuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych o kwocie środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

3. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie informacji, o której mowa w ust. 2, ustala prawo do okresowej emerytury kapitałowej i jej wysokość, jeżeli został spełniony warunek, o którym mowa w art. 8 pkt 2.

4. W przypadku ustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej i jej wysokości, Zakład Ubezpieczeń Społecznych informuje otwarty fundusz emerytalny o ustalonej wysokości okresowej emerytury kapitałowej.

5. Otwarty fundusz emerytalny co miesiąc przekazuje na wskazany odrębny rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych środki na wypłatę okresowej emerytury kapitałowej.

6. W przypadku gdy otwarty fundusz emerytalny nie przekaże do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych środków na wypłatę okresowej emerytury kapitałowej albo przekaże je w niepełnej wysokości, Zakład Ubezpieczeń Społecznych obciąża z tytułu tej wierzytelności rachunek bankowy otwartego funduszu emerytalnego.

7. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwraca kwotę nienależnie pobranych środków wraz z odsetkami naliczonymi za okres od dnia obciążenia rachunku bankowego otwartego funduszu emerytalnego tą kwotą do dnia jej zwrotu.

Art. 14. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ustala prawa do okresowej emerytury kapitałowej i jej wysokości, jeżeli nie został spełniony warunek, o którym mowa w art. 8 pkt 2.

2. W przypadku nieustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej i jej wysokości, Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia

otwarty fundusz emerytalny o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny.

Art. 15. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, termin i sposób:

- 1) zawiadamiania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych otwartego funduszu emerytalnego o złożeniu wniosku o ustalenie prawa do okresowej emerytury kapitałowej oraz o ustalonej wysokości tej emerytury,
 - 2) zawiadamiania przez otwarty fundusz emerytalny Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o kwocie środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego,
 - 3) przekazywania przez otwarte fundusze emerytalne do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych środków na wypłatę okresowych emerytur kapitałowych na odrębny rachunek bankowy,
 - 4) przekazywania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na rachunek funduszu emerytalnego,
 - 5) dokonywania rozliczeń między Zakładem Ubezpieczeń Społecznych a otwartym funduszem emerytalnym w przypadku nieprzekazania przez otwarty fundusz emerytalny środków na wypłatę okresowych emerytur kapitałowych albo przekazania ich w niepełnej wysokości, a także w razie nienależnie pobranych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych środków z otwartego funduszu emerytalnego
- uwzględniając konieczność sprawnego i terminowego ustalania prawa, wysokości oraz dokonywania wypłaty okresowych emerytur kapitałowych.

Art. 16. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia otwarty fundusz emerytalny o złożeniu przez członka otwartego funduszu emerytalnego wniosku o ustalenie prawa do dożywotniej emerytury kapitałowej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, jest składany wraz z oświadczeniem o wyborze oferty dożywotniej emerytury kapitałowej z udostępnianego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zestawienia ofert dożywotnich emerytur kapitałowych.

3. Wybór oferty dożywotniej emerytury kapitałowej jest nieodwołalnym oświadczeniem woli.

4. W przypadku osób, którym przyznano emeryturę z urzędu lub które pobierały okresową emeryturę kapitałową, nie jest wymagane złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1.

5. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wzywa członka otwartego funduszu emerytalnego w terminie 3 miesięcy przed ukończeniem 65 roku życia do złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 2.

6. Niezłożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 5, powoduje wstrzymanie wypłaty emerytury lub renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od miesiąca następującego po miesiącu, w którym członek otwartego funduszu emerytalnego ukończył 65 rok życia.

7. Złożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 5, po ukończeniu 65 roku życia powoduje wznowienie wypłaty emerytury lub renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od miesiąca złożenia oświadczenia.

8. W szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych Zakład Ubezpieczeń Społecznych może wyrazić zgodę na przywrócenie terminu na złożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 5.

9. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje informację o dokonanych przez członka otwartego funduszu emerytalnego wyborze oferty dożywotniej emerytury kapitałowej otwartemu funduszowi emerytalnemu, w którym członek otwartego funduszu emerytalnego posiada rachunek, i zakładowi emerytalnemu, którego ofertę dożywotniej emerytury kapitałowej wybrał członek otwartego funduszu emerytalnego.

10. Otwarty fundusz emerytalny po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 9, przekazuje składkę na wskazany odrębny rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i zamyka rachunek członka otwartego funduszu emerytalnego.

11. Otwarty fundusz emerytalny informuje członka otwartego funduszu emerytalnego o kwocie składki przekazanej do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

12. Po otrzymaniu składki Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustala wysokość hipotetycznej emerytury kapitałowej, o której mowa w art. 10 ust. 2.

13. Po otrzymaniu składki, jeżeli został spełniony warunek, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustala prawo i wysokość dożywotniej emerytury kapitałowej na podstawie oferty dożywotniej emerytury kapitałowej, o której mowa w ust. 2.

14. W przypadku ustalenia prawa do dożywotniej emerytury kapitałowej i jej wysokości, Zakład Ubezpieczeń Społecznych informuje wybrany fundusz dożywotnich emerytur kapitałowych o ustalonej wysokości dożywotniej emerytury kapitałowej i przekazuje do tego funduszu składkę.

15. Fundusz dożywotnich emerytur kapitałowych co miesiąc przekazuje na wskazany odrębny rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych środki na wypłatę dożywotnich emerytur kapitałowych.

Art. 17. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ustala prawa i wysokości dożywotniej emerytury kapitałowej, jeżeli nie został spełniony warunek, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2.

2. W przypadku nieustalenia prawa i wysokości dożywotniej emerytury kapitałowej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych informuje byłego członka otwartego funduszu emerytalnego o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na fundusz emerytalny.

Art. 18. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, termin i sposób:

- 1) przekazywania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do otwartego funduszu emerytalnego informacji o złożeniu przez członka otwartego funduszu emerytalnego wniosku o dożywotnią emeryturę kapitałową lub oświadczenia o wyborze oferty dożywotniej emerytury kapitałowej,
 - 2) przekazywania składek przez otwarte fundusze emerytalne do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
 - 3) dokonywania rozliczeń między Zakładem Ubezpieczeń Społecznych a otwartym funduszem emerytalnym w przypadku nieprzekazania przez otwarty fundusz emerytalny składek albo przekazania ich w niepełnej wysokości,
 - 4) przekazywania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do funduszu dożywotnich emerytur kapitałowych informacji o dokonanym przez byłego członka otwartego funduszu emerytalnego wyborze oferty dożywotniej emerytury kapitałowej i o ustalonej wysokości dożywotniej emerytury kapitałowej oraz składki,
 - 5) przekazywania przez fundusz dożywotnich emerytur kapitałowych Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych środków na wypłatę dożywotnich emerytur kapitałowych,
 - 6) dokonywania rozliczeń między Zakładem Ubezpieczeń Społecznych a funduszem dożywotnich emerytur kapitałowych w przypadku nieprzekazania przez ten fundusz środków na wypłatę dożywotnich emerytur kapitałowych albo przekazania ich w niepełnej wysokości
- uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego i terminowego ustalania prawa, wysokości oraz dokonywania wypłaty dożywotnich emerytur kapitałowych.

Art. 19. 1. Po otrzymaniu przez fundusz dożywotnich emerytur kapitałowych składki fundusz dożywotnich emerytur kapitałowych informuje emeryta o możliwości wskazania imiennie jednej lub kilku osób fizycznych jako osób uposażonych, na rzecz których ma nastąpić po śmierci emeryta wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego, zwanego dalej „wypłatą gwarantowaną”.

2. Osoba uposażona, zgodnie z dyspozycją emeryta, nabywa prawo do całości albo części wypłaty gwarantowanej, jeżeli śmierć emeryta nastąpiła w ciągu trzech lat od dnia przekazania składki do funduszu dożywotnich emerytur kapitałowych.

3. Brak wskazania osoby uposażonej oznacza wskazanie jako osoby uposażonej małżonka, o ile w chwili śmierci emeryta pozostawał z nim we wspólności ustawowej, a w przypadku gdy nie posiada małżonka, z którym pozostawał we wspólności ustawowej, wypłata gwarantowana wchodzi w skład spadku.

4. Jeżeli emeryt wskazał kilka osób uposażonych, a nie oznaczył ich udziału w wypłacie gwarantowanej, uważa się, że udziały tych osób są równe.

5. Emeryt może w każdym czasie zmienić poprzednią dyspozycję, wskazując inne osoby uposażone zamiast lub oprócz osób, o których mowa w ust. 1, jak również oznaczając w inny sposób udział wskazanych osób w wypłacie gwarantowanej, albo odwołać poprzednią dyspozycję, nie wskazując żadnych innych osób.

6. Wskazanie osoby uposażonej staje się bezskuteczne, jeżeli osoba ta zmarła przed śmiercią emeryta. W takim przypadku udział, który był przeznaczony dla zmarłej osoby uposażonej, przypada w równych częściach pozostałym osobom uposażonym, chyba że emeryt zadysponuje tym udziałem w inny sposób.

7. Fundusz dożywotnich emerytur kapitałowych jest obowiązany poinformować emeryta o skutkach niezłożenia dyspozycji, o której mowa w ust. 1.

8. W sprawach o roszczenia ze stosunków prawnych między

osobami uposażonymi a funduszami dożywotnich emerytur kapitałowych lub zakładami emerytalnymi orzekają sądy ubezpieczeń społecznych, właściwe dla miejsca zamieszkania odpowiednio osoby uposażonej, a w przypadku gdy osoba uposażona ma miejsce zamieszkania za granicą – orzeka sąd właściwy dla siedziby funduszu dożywotnich emerytur kapitałowych lub zakładu emerytalnego.

Art. 20. 1. Fundusz dożywotnich emerytur kapitałowych przekazuje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych środki na pokrycie opłaty z tytułu kosztów obsługi dożywotniej emerytury kapitałowej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, dotyczącej w szczególności:

- 1) postępowań w sprawach o ustalenie prawa i wysokości dożywotniej emerytury kapitałowej, o ponowne ustalenie prawa i wysokości dożywotniej emerytury kapitałowej, doręczania dożywotniej emerytury kapitałowej;
- 2) egzekucji nienależnie pobranej dożywotniej emerytury kapitałowej;
- 3) egzekucji i potrąceń z dożywotniej emerytury kapitałowej;
- 4) czynności dokonywanych dla celów podatkowych.

2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż 0,1 % kwoty najniższej emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 2, uwzględniając rzeczywiste koszty związane z obsługą dożywotnich emerytur kapitałowych ponoszone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, przy czym koszty te nie mogą być uzależnione od wysokości dożywotniej emerytury kapitałowej.

Art. 21. 1. W przypadku śmierci emeryta, która nastąpiła:

- 1) po przekazaniu środków, o których mowa w art. 13 ust. 5 albo art. 16 ust. 15, ale przed terminem wypłaty okresowej emerytury kapitałowej albo dożywotniej emerytury kapitałowej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przechowuje środki na odrębnym rachunku bankowym;
- 2) przed przekazaniem środków, o których mowa w art. 13 ust. 5 albo art. 16 ust. 15, Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadamia otwarty fundusz emerytalny albo fundusz dożywotnich emerytur kapitałowych o obowiązku przekazania tych środków i przechowuje je na odrębnym rachunku bankowym.

2. W przypadku nedoręczenia okresowej emerytury kapitałowej albo dożywotniej emerytury kapitałowej z przyczyn niezależnych od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, środki, o których mowa w art. 13 ust. 5 albo art. 16 ust. 15, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przechowuje na odrębnym rachunku bankowym do czasu ustania przyczyny ich nedoręczenia.

Rozdział 4

Zasady ustalania wysokości emerytur kapitałowych oraz ich wypłaty

Art. 22. Wysokość okresowej emerytury kapitałowej stanowi iloraz, podanej przez otwarty fundusz emerytalny, kwoty środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego w ostatnim dniu miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o ustalenie prawa do okresowej emerytury kapitałowej i średniego dalszego trwania życia, o którym mowa w art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 23. 1. Jeżeli po dniu, od którego przyznano okresową emeryturę kapitałową, emeryt podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wysokość tej emerytury ulega ponownemu ustaleniu na wniosek emeryta. Przepis art. 22 stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli w wyniku ponownego ustalenia wysokości okresowej emerytury kapitałowej kwota świadczenia jest niższa niż dotychczas pobierana, okresową emeryturę kapitałową wypłaca się w dotychczasowej wysokości.

3. Ponowne ustalenie wysokości okresowej emerytury kapitałowej następuje na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po upływie roku kalendarzowego lub po ustaniu ubezpieczeń emerytalnego i rentowych.

4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych niezwłocznie informuje otwarty fundusz emerytalny o zmienionej wysokości okresowej emerytury kapitałowej.

Art. 24. 1. Okresowa emerytura kapitałowa jest waloryzowana corocznie na zasadach i w trybie określonym dla emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych niezwłocznie informuje otwarty fundusz emerytalny o zmienionej wysokości okresowej emerytury kapitałowej.

Art. 25. Wysokość dożywotniej emerytury kapitałowej stanowi zaokrąglony w górę do pełnych złotych iloczyn, zawartej w ofercie dożywotniej emerytury kapitałowej, obowiązującej w dniu złożenia wniosku o ustalenie prawa do dożywotniej emerytury kapitałowej, miesięcznej stawki dożywotniej emerytury kapitałowej, właściwej dla wieku emeryta oraz wskaźnika wyliczonego jako wysokość składki podzielonej przez tysiąc.

Art. 26. 1. W przypadku wystąpienia nadwyżki w rozumieniu przepisów o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych, wysokość dożywotniej emerytury kapitałowej ustala się ponownie w terminach

określonych dla waloryzacji rent i emerytur w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Zakład emerytalny przesyła Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, w terminie do dnia 1 lutego roku następującego po roku, w którym nastąpiła nadwyżka, informacje o wysokości dożywotniej emerytury kapitałowej po zwiększeniu.

3. Ustalenia dożywotniej emerytury kapitałowej po zwiększeniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje w formie decyzji.

Art. 27. Wypłata gwarantowana jest ustalana jako różnica między składką a iloczynem liczby pełnych miesięcy, jakie upłynęły od początku miesiąca, w którym po raz pierwszy wypłacono dożywotnią emeryturę kapitałową, do końca miesiąca, w którym nastąpiła śmierć emeryta, oraz trzydziestej siódmej części kwoty składki przekazanej przez otwarty fundusz emerytalny do funduszu dożywotnich emerytur kapitałowych.

Art. 28. 1. Emerytury kapitałowe są wypłacane za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, która jest właściwa do wypłaty emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Emerytury kapitałowe są wypłacane wraz z emeryturą lub rentą z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. W przypadku gdy osoba uprawniona do emerytury kapitałowej i emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pobiera rentę z innego organu emerytalnego lub rentowego, emeryturę kapitałową wypłaca, w dniu ustalonym jako termin płatności, jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, która ustaliła prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepis przejściowy i końcowy

Art. 29. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.⁴⁾) w art. 476 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się także sprawy wszczęte na skutek niewydania przez organ rentowy decyzji we właściwym terminie, a także sprawy, w których wniesiono odwołanie od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności, sprawy o roszczenia ze stosunków prawnych między członkami otwartych funduszy emerytalnych a tymi funduszami lub ich organami oraz sprawy ze stosunków między emerytami lub osobami uposażonymi w rozumieniu przepisów o emeryturach kapitałowych a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 30. W ustawie z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 87, z późn. zm.⁵⁾) w art. 54 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Kwota połowy emerytury, o której mowa w ust. 1 pkt 1, obejmuje połowę łącznej kwoty emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i emerytury kapitałowej wypłacanej na podstawie odrębnych przepisów oraz nie może być niższa niż kwota należnej emerytury kapitałowej.”.

Art. 31. W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, Nr 67, poz. 411 i Nr 70, poz. 416) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) przepisach emerytalnych – rozumie się przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.³⁾);”;

2) w art. 20:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983 – 1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.”;

3) w art. 21 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przy ustalaniu okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu zgodnie z ust. 2 stosuje się odpowiednio art. 20 ust. 1 i 2.”;

4) w art. 22 dodaje ust. 4 w brzmieniu:

„4. Wysokość emerytury, o której mowa w ust. 3, może być niższa od dotychczas pobieranej renty, jeżeli jej zmniejszenie wynika z wyłączenia okresów, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 3.”;

5) w art. 25 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

- „2b. Przepisu ust. 2a nie stosuje się przy ustalaniu wysokości emerytury rolniczej dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.”;
- 6) w art. 27 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. W razie zbiegu prawa do dodatku pielęgnacyjnego, o którym mowa w ust. 1, z prawem do dodatku pielęgnacyjnego przysługującego do emerytury, ustalonej na podstawie art. 24 ust. 1, art. 24a lub art. 184 przepisów emerytalnych, dodatek pielęgnacyjny wypłaca się wraz z emeryturą z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;
- 7) w art. 33:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. W razie zbiegu prawa do emerytury z prawem do renty na podstawie ustawy, uprawnionemu przyznaje się jedno świadczenie – wyższe lub wybrane przez uprawnionego, z zastrzeżeniem art. 22 ust. 3 i 4.”,
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a – 2d w brzmieniu:
- „2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do osób uprawnionych jednocześnie do emerytury rolniczej oraz do emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ust. 1, art. 24a lub art. 184 przepisów emerytalnych.
- 2b. Uprawniony do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy albo renty rodzinnej z ubezpieczenia i do emerytury na podstawie art. 24 lub art. 24a przepisów emerytalnych traci prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy albo renty rodzinnej z ubezpieczenia, chyba że zanim wystąpi z wnioskiem o prawo

do emerytury na podstawie art. 24 lub art. 24a przepisów emerytalnych złoży oświadczenie, że wybiera rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy albo rentę rodzinną z ubezpieczenia. W przypadku złożenia tego oświadczenia środki zgromadzone na jego rachunku w otwartym funduszu emerytalnym są przekazywane przez ten fundusz, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa. Oświadczenie o wyborze świadczenia jest ostateczne i nie przysługuje od niego prawo odstąpienia.

- 2c. W przypadku gdy uprawniony do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy nie spełnia warunków do emerytury rolniczej na podstawie art. 22 ust. 3, Kasa wzywa uprawnionego do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, w terminie co najmniej 3 miesięcy przed osiągnięciem wieku emerytalnego, do złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 2b.
- 2d. Kasa wzywa uprawnionego do renty rodzinnej z ubezpieczenia, w terminie co najmniej 3 miesięcy przed osiągnięciem wieku emerytalnego, do złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 2b.”,

c) uchyla się ust. 3.

Art. 32. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5a dodaje się pkt 23 w brzmieniu:

„23) ustawie o emeryturach kapitałowych – oznacza to ustawę z dnia o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”;

2) w art. 12 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Przez emeryturę lub rentę rozumie się łączną kwotę świadczeń emerytalnych i rentowych, w tym kwoty emerytur kapitałowych wypłacanych na podstawie ustawy o emeryturach kapitałowych, wraz ze wzrostami i dodatkami, z wyłączeniem dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz dodatków dla sierot zupełnych do rent rodzinnych.”;

3) w art. 30a w ust. 1 dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) od kwot wypłaty gwarantowanej po śmierci uprawnionego do dożywotniej emerytury kapitałowej w rozumieniu ustawy o emeryturach kapitałowych.”.

Art. 33. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przedmiotem działalności funduszu jest gromadzenie środków pieniężnych, ich lokowanie, z przeznaczeniem na wypłatę członkom funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego, i wypłata okresowych emerytur kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”;

2) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. Ustawa nie narusza przepisów innych ustaw, które przewidują wypłatę świadczeń pieniężnych w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego,

w tym ustawy z dnia o emeryturach kapitałowych.”;

- 3) w art. 8 po pkt 4 dodaje się pkt 4a i 4b w brzmieniu:
 - „4a) okresowa emerytura kapitałowa – emerytura, o której mowa w ustawie z dnia o emeryturach kapitałowych;
 - 4b) dożywotnia emerytura kapitałowa – emerytura, o której mowa w ustawie z dnia o emeryturach kapitałowych;”;
- 4) w art. 81 dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Umowa z otwartym funduszem, o której mowa w ust. 1, ulega rozwiązaniu z dniem dokonania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyrejestrowania z otwartego funduszu emerytalnego w Centralnym Rejestrze Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych w związku z przyznaniem prawa do emerytury.”;
- 5) w art. 89 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Fundusz prowadzi rejestr członków funduszu zawierający podstawowe dane osobowe członków, dane o wpłatach składek do funduszu i otrzymanych wypłatach transferowych oraz przeliczeniach tych składek i wypłat transferowych na jednostki rozrachunkowe, dane o aktualnym stanie środków na rachunkach z uwzględnieniem środków wypłaconych na okresową emeryturę kapitałową, a w pracowniczych funduszach – także dane o aktualnym stanie akcji na rachunkach ilościowych.”;
- 6) po art. 100a dodaje się art. 100b w brzmieniu:

- „Art. 100b. 1. Otwarty fundusz umarza jednostki rozrachunkowe pozostające na rachunku członka otwartego funduszu w kwocie podanej w decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o ustaleniu prawa do okresowej emerytury kapitałowej i jej wysokości, o której mowa w ustawie z dnia o emeryturach kapitałowych.
2. Na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o ustaleniu prawa do dożywotniej emerytury kapitałowej i jej wysokości, o której mowa w ustawie z dnia o emeryturach kapitałowych, otwarty fundusz umarza jednostki rozrachunkowe pozostające na rachunku członka otwartego funduszu w całości.”;

7) art. 111 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 111. Wypłata środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu następuje przez przeniesienie tych środków:
- 1) na dochody funduszu emerytalnego wyodrębnionego w ramach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o którym mowa w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, lub
 - 2) w związku z wydaniem decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o ustaleniu prawa do okresowej emerytury kapita-

łowej lub dożywotniej emerytury kapitałowej i ich wysokości.”;

8) w art. 111a w ust. 1 dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

„3) Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zawiadomi o wyborze przez członka otwartego funduszu renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy albo renty rodzinnej z ubezpieczenia na podstawie art. 33 ust. 2b ustawy z dnia 20 grudnia 1998 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, Nr 67, poz. 411 i Nr 70, poz. 416);

4) Minister Sprawiedliwości zawiadomi o przejściu w stan spoczynku z prawem do uposażenia, o którym mowa w art. 100 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.⁸⁾), sędziego będącego członkiem otwartego funduszu.”;

9) po art. 111a dodaje się art. 111b w brzmieniu:

„Art. 111b. 1. Otwarty fundusz po otrzymaniu z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informacji, o której mowa w art. 13 ust. 4 i art. 16 ust. 9 ustawy z dnia o emeryturach kapitałowych, jest obowiązany przekazać na rachunek wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych część albo całość środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu.

2. W przypadku przekazania całości środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu, umowa z otwartym funduszem emerytalnym ulega rozwiązaniu.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, otwarty fundusz nie może pobierać opłaty.”;

10) art. 192 otrzymuje brzmienie:

„Art. 192. 1. Fundusz jest obowiązany, na żądanie członka, udzielić mu na piśmie informacji określającej pieniężną wartość środków zgromadzonych na jego rachunku.

2. Otwarty fundusz informuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych o pieniężnej wartości środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu po dokonaniu ostatniej wypłaty środków z tytułu wypłaty okresowej emerytury kapitałowej.”.

Art. 34. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 po pkt 12 dodaje się pkt 12a i 12b w brzmieniu:

„12a) okresowa emerytura kapitałowa – świadczenie pieniężne określone w ustawie z dnia o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr ..., poz. ...);

12b) dożywotnia emerytura kapitałowa – świadczenie pieniężne określone w ustawie z dnia o emeryturach kapitałowych;”;

- 2) w art. 22:

- a) ust. 3b otrzymuje brzmienie:

„3b. Zakład zaprzestaje odprowadzania części składki, o której mowa w ust. 3, od dnia

następującego po dniu poinformowania przez Zakład otwartego funduszu emerytalnego o:

- 1) obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, w przypadku nieustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej, albo
- 2) złożeniu przez członka otwartego funduszu emerytalnego oświadczenia o wyborze oferty dożywotniej emerytury kapitałowej.”,

b) po ust. 3b dodaje się ust. 3c w brzmieniu:

„3c. Przepis ust. 3b stosuje się odpowiednio do części składki, o której mowa w ust. 3, należnej za okres do dnia poinformowania, o którym mowa w ust. 3b, o:

- 1) obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, w przypadku nieustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej, albo
- 2) złożeniu przez członka otwartego funduszu emerytalnego oświadczenia o wyborze oferty dożywotniej emerytury kapitałowej,

opłaconej lub zidentyfikowanej po tym dniu.”;

3) w art. 33 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) Centralny Rejestr Otrzymujących Emerytury z Funduszy Dożywotnich Emerytur Kapitałowych;”;

4) w art. 40:

a) ust. 1c otrzymuje brzmienie:

„1c. Na koncie ubezpieczonego ewidencjonuje się także informacje o:

1) zwaloryzowanej wysokości składek na otwarte fundusze emerytalne:

a) w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, należnych za okres do dnia poinformowania przez Zakład otwartego funduszu emerytalnego o:

- obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, w przypadku nieustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej albo
- złożeniu przez członka otwartego funduszu emerytalnego oświadczenia o wyborze oferty dożywotniej emerytury kapitałowej,

nieopłaconych lub niezidentyfikowanych do tego dnia, także wówczas gdy nie uległy one przedawnieniu,

b) w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, opłaconych po dniu poinformowania przez Zakład otwartego funduszu emerytalnego o:

- obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS, w przypadku

nieustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej, albo

- złożeniu przez członka otwartego funduszu emerytalnego oświadczenia o wyborze oferty dożywotniej emerytury kapitałowej;

2) wysokości środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego przekazanych na fundusz emerytalny FUS, w przypadku nieustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej albo dożywotniej emerytury kapitałowej.”,

b) w ust. 2:

- po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) o wartości środków wypłaconych z tytułu okresowej emerytury kapitałowej;”,

- pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) o wysokości dożywotniej emerytury kapitałowej;”;

5) w art. 50 po ust. 1f dodaje się ust. 1g w brzmieniu:

„1g. Jeżeli ubezpieczonemu, o którym mowa w ust. 1b, do osiągnięcia, stanowiącego w jego przypadku wiek emerytalny, 60 roku życia brakuje nie więcej niż 12 miesięcy, podaje się dodatkowo informację o możliwości skorzystania z prawa do okresowej emerytury kapitałowej.”.

Art. 35. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dożywotnia emerytura kapitałowa – emerytura, o której mowa w ustawie z dnia o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr ..., poz. ...);”

b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) okresowa emerytura kapitałowa – emerytura, o której mowa w ustawie z dnia o emeryturach kapitałowych;”

2) po art. 26 dodaje się art. 26a w brzmieniu:

„Art. 26a. 1. Wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 ulega zwiększeniu za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno- -rentowe, o których mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników na podstawie zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o okresach opłacania składek.

2. Zwiększenie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje osobie mającej ustalone prawo do emerytury na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

3. Zwiększenie, o którym mowa w ust. 1, przyznaje się ubezpieczonemu, który

legitymuje się okresami, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, krótszymi niż 25 lat.

4. Emeryturę, o której mowa w ust. 1, wypłaca się z Funduszu, z tym że koszty tej emerytury w części odpowiadającej zwiększeniu o część składkową w wysokości obliczonej zgodnie z ust. 1 podlegają refundacji z funduszu emerytalno-rentowego określonego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.”;

3) w art. 87:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, w tym emerytura ustalona wraz ze zwiększeniami, o których mowa w art. 26a, łącznie z okresową emeryturą kapitałową albo dożywotnią emeryturą kapitałową jest niższa niż kwota, o której mowa w art. 85 ust. 2 i 3, emeryturę przysługującą z Funduszu podwyższa się w taki sposób, aby suma tych świadczeń nie była niższa od tej kwoty, o ile ubezpieczony:

- 1) mężczyzna – ukończył 65 lat życia i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat,
- 2) kobieta – ukończyła 60 lat życia i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat,

z uwzględnieniem ust. 3 – 7. Przepis art. 5 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W okresie składkowym, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uwzględnia się okres, za który ustalono zwiększenie, o którym mowa w art. 26a.”,

c) ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„5a. Prawo do podwyższenia, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje w razie zbiegu prawa do emerytury z Funduszu i okresowej emerytury kapitałowej albo dożywotniej emerytury kapitałowej z prawem do:

- 1) emerytury wojskowej lub policyjnej, o której mowa w art. 85 ust. 5;
- 2) emerytury rolniczej określonej w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.”;

4) w art. 103:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do emerytów, którzy ukończyli 60 lat (kobiety) lub 65 lat (mężczyźni).”,

b) uchyla się ust. 2a;

5) w art. 129 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Warunkiem podjęcia wypłaty emerytury, o której mowa w art. 24 ust. 1, dla członków otwartych funduszy emerytalnych jest:

- 1) w przypadku okresowej emerytury kapitałowej złożenie wniosku o przyznanie prawa do okresowej emerytury kapitałowej;
- 2) w przypadku dożywotniej emerytury kapitałowej złożenie wniosku o przyznanie prawa do

dożywotniej emerytury kapitałowej albo oświadczenia, o którym mowa w art. 16 ust. 5 ustawy z dnia o emeryturach kapitałowych.”.

Art. 36. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.⁸⁾) w art. 100 § 6a otrzymuje brzmienie:

„§ 6a. Jeżeli zbieg praw, o którym mowa w § 6, dotyczy sędziego przechodzącego lub przeniesionego w stan spoczynku zgodnie z § 2, który jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, środki zgromadzone na rachunku w tym funduszu otwarty fundusz emerytalny przekazuje za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa.”.

Art. 37. W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.⁹⁾) w art. 26 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Kwota połowy emerytury, o której mowa w ust. 1 pkt 1, obejmuje połowę łącznej kwoty emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i emerytury kapitałowej wypłacanej na podstawie odrębnych przepisów oraz nie może być niższa niż kwota należnej emerytury kapitałowej.”.

Art. 38. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. Nr 124, poz. 1153, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Celem nadzoru jest ochrona interesów osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych, uczestników pracowniczych programów emerytalnych oraz osób, które otrzymują dożywotnią emeryturę kapitałową.”;

2) w art. 19 w ust. 6 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) rażącego naruszenia interesów osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych lub uczestników pracowniczych programów emerytalnych oraz osób, które otrzymują dożywotnią emeryturę kapitałową;”;

3) w art. 20 pkt 2 – 6 otrzymują brzmienie:

„2) opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących organizacji i funkcjonowania ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, pracowniczych programów emerytalnych oraz emerytur kapitałowych;

3) występowanie do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej bądź o wydanie lub zmianę innych aktów prawnych w sprawach dotyczących organizacji i funkcjonowania ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, pracowniczych programów emerytalnych oraz emerytur kapitałowych;

4) informowanie właściwych organów nadzoru i kontroli oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń i organizacji gospodarczych powszechnych towarzystw emerytalnych o dostrzeżonych nieprawidłowościach w działaniu zakładów ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalnych, pracow-

niczych programów emerytalnych i innych instytucji rynku ubezpieczeniowego;

- 5) stwarzanie możliwości polubownego i pojednawczego rozstrzygnięcia sporów między:
- a) ubezpieczającymi, ubezpieczonymi, uposażonymi lub uprawnionymi z umów ubezpieczenia a zakładami ubezpieczeń,
 - b) ubezpieczającymi, ubezpieczonymi, uposażonymi lub uprawnionymi z umów ubezpieczenia a agentami ubezpieczeniowymi,
 - c) ubezpieczającymi, ubezpieczonymi, uposażonymi lub uprawnionymi z umów ubezpieczenia a brokerami ubezpieczeniowymi,
 - d) towarzystwami emerytalnymi a członkami funduszy emerytalnych oraz wynikłych z uczestnictwa w pracowniczych programach emerytalnych,

w szczególności przez organizowanie sądów polubownych do rozpatrywania tych sporów;

- 6) inicjowanie i organizowanie działalności edukacyjnej i informacyjnej w dziedzinie ochrony ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych, uczestników pracowniczych programów emerytalnych, osób, które otrzymują dożywotnią emeryturę kapitałową, lub osób uposażonych.”;

- 4) w art. 25 w ust. 5 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) rażącego naruszenia interesów osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych, uczestników pracowniczych

programów emerytalnych lub osób, które otrzymują dożywotnią emeryturę kapitałową;”;

5) w art. 26:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rzecznik, podejmując czynność, bada, czy wskutek działania lub zaniechania zakładu ubezpieczeń, towarzystwa emerytalnego lub funduszu emerytalnego nie nastąpiło naruszenie prawa lub interesów osób wymienionych w art. 5 ust. 1.”,

b) w ust. 4 w pkt 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„występować do zakładów ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalnych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych o udzielenie informacji lub wyjaśnień, udostępnianie akt oraz dokumentów,
w szczególności:”.

Art. 39. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 49, poz. 328) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) nadzór emerytalny, sprawowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.⁷⁾), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1207 oraz z 2005 r. Nr 143, poz. 1202), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r.

o indywidualnych kontach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1205 oraz z 2005 r. Nr 183, poz. 1538), ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. Nr 124, poz. 1153, z późn. zm.¹⁰⁾) oraz ustawy z dnia o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr ..., poz. ...);”;

2) w art. 6 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) określone w ustawie – Prawo bankowe, ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych, ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych, ustawie o działalności ubezpieczeniowej, ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym, ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, ustawie o funduszach inwestycyjnych, ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawie z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych oraz ustawie z dnia o emeryturach kapitałowych,”.

Art. 40. Otwarte fundusze emerytalne w terminie do dnia 30 listopada 2008 r.:

1) dostosują postanowienia swoich statutów do przepisów ustawy;

- 2) przekażą do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zgodę na obciążenie swoich rachunków bankowych, o których mowa w art. 13 ust. 6.

Art. 41. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

- ¹) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych, ustawę z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 30 listopada 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych oraz ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym.
- ²) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 82, poz. 558, Nr 191, poz. 1368 i 1369 i Nr 200, poz. 1445 oraz z 2008 r. Nr 67, poz. 411.
- ³) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 21, poz. 125, Nr 112, poz. 769, Nr 115, poz. 791-793 i Nr 176, poz. 1243 oraz z 2008 r. Nr 63, poz. 394 i Nr 67, poz. 411.
- ⁴) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069 – 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699, z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319, Nr 50, poz. 331, Nr 61, poz. 418, Nr 99, poz. 662, Nr 106, poz. 731, Nr 112, poz. 766 i 769, Nr 115, poz. 794, Nr 121, poz. 831, Nr 123, poz. 849, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1287, Nr 192, poz. 1378 i Nr 247, poz. 1845 oraz z 2008 r. Nr 59, poz. 367.
- ⁵) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 181, poz. 1515, z 2003 r. Nr 56, poz. 498 i Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 121, poz. 1264, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 281, poz. 2779, z 2005 r. Nr 10, poz. 65 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 559.
- ⁶) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i 1691 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 164, poz. 1366, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353 i 1354, Nr 217, poz. 1588, Nr 226, poz. 1657 i Nr 249, poz. 1824 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 99, poz. 658, Nr 115, poz. 791 i 793, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1288, Nr 191, poz. 1361 i 1367, Nr 192, poz. 1378, Nr 211, poz. 1549 i Nr 225, poz. 1673.
- ⁷) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95.
- ⁸) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959, Nr 138, poz. 976, Nr 204, poz. 1482 i Nr 230, poz. 1698 oraz z 2008 r. Nr 41, poz. 251.
- ⁹) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 83, poz. 760 i Nr 223, poz. 2217, z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, Nr 121, poz. 1264, Nr 187, poz. 1925 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 164, poz. 1366 oraz z 2007 r. Nr 115, poz. 792.

¹⁰) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 170, poz. 1651, z 2004 r. Nr 93, poz. 891 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 48, poz. 447, Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204 i Nr 163, poz. 1362, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 557 i Nr 171, poz. 1206.